

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΤΕΥΧΟΣ ΜΗΝΟΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

ΣΥΝ ΤΩ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩ ΔΕΛΤΙΩ

ΕΤΟΣ ΚΑ'.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ, 9 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1901

ΑΡΙΘ. 6

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

- † Ὁ Γρεβενῶν ΔΩΡΟΘΕΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μέγας Πρωτοσύγκελλος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
† Ὁ Ἀρχιεπ. τῆς Ἱ. Συνόδου ΦΩΤΙΟΣ
† Ὁ Μέγας Ἀρχιδιάκονος ΔΑΥΡΕΝΤΙΟΣ (ταμίας)
ΧΡ. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ (γραμματεὺς)

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

καθ' ὅλον τὸ ὄθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾷ 25
Ἡ Συνδρομὴ προκαταβάλλεται
Αἱ συνδρομαὶ ἀρχοῦνται τὴν 1 Ἰανουαρίου
ἀποστελλόμεναι πρὸς τὸν Πρόεδρον ἢ τὸν Ταμίαν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἑκκλησιαστικά χρονικά — Ἑκκλησιαστικά ἔγγραφα —
Ἑκκλ. Μουσικὸς Σύλλογος — Πίναξ τιτουλαρίων ἐπισκόπων —
Περὶ παραιτήσεως ἐπισκόπου — Κώδικες ἐπαρχίας Βελεγράδων
Κοινοποιήσεις.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Συνεδρία Δύο Σωμάτων. — Σήμερον τὰ δύο Σώματα, ἡ ἁγία καὶ ἱερὰ Σύνοδος καὶ τὸ ἔντιμον Δ. Ε. Μ. Συμβούλιον συνήλθον ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος εἰς κοινὴν συνεδρίαν, καθ' ἣν συζητηθὲν ἐνεκρίθη τὸ ὑπὸ τῆς ἰδιαιτέρας Ἐπιτροπῆς συνταχθέν σχέδιον περὶ τοῦ ζητήματος τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων, ἅμα δὲ ὠρίσθη ἡμέρα ἐκλογικῆς συνελεύσεως πρὸς ἀνάδειξιν νέων μελῶν τοῦ Συμβουλίου ἢ Ε' Κυριακῇ τῶν νηστειῶν.

— Θεολογικὴ Σχολὴ Χαλκῆς. — Ἦν Χαλκῇ ἱερὰ Θεολογικὴ Σχολὴ ἐπανηγύριζε τῇ παρελθούσῃ τρίτῃ ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Φωτίου, πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, πρώτου κτίτορος (κατὰ τὴν παράδοσιν) τῆς αὐτοῦ ἱερᾶς Μονῆς τῆς ἁγίας Τριάδος. Τὴν θείαν καὶ ἱερὰν μυσταγωγίαν ἐτέλεσεν ὁ ἐκ τῶν ἁγίων συνοδικῶν καὶ ἐφόρων τῆς Σχολῆς σεβασμιώτατος μητροπολίτης Γρεβενῶν Δωρὸθεος, παρὰστάντων ἐν τῷ ναῷ τοῦ πανοσιολ. Διευθυντοῦ αὐτῆς ἀρχιμνδρίτου Ἀποστόλου Χριστοδούλου, τοῦ καθηγητικοῦ Συλλόγου, πάντων τῶν φοιτητῶν καὶ ἱκανοῦ ἄλλου φιλακολούθου ἐκκλησιασματος.

— Ἐπισκέψεις. — Τῷ παρελθόντι σαββάτῳ ἡ Α. Ε. ὁ ἐνταῦθα πρεσβευτὴς τῆς Σερβίας στρατηγὸς Σάββας Γκρουῖτς συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ἐκ τῶν διερμηνέων Κωνσταντίνου Γκρούπσεβιτς ἐπεσκέψατο τὴν

Α. Θ. Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην εὐχαριστήσας αὐτῷ ἐπὶ τοῖς διὰ τοῦ Μ. Πρωτοσυγγέλλου διὰβασθεῖσι συλλυπητηρίοις ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ πρ. βασιλέως Μιλανου.

Ἡ Α. Ε. μετέβη εἰς τὴν αὐτῷ σκοπῷ καὶ ἐπεσκέψατο καὶ τὴν Α. Σ. τὸν ἀρχιεπίσκοπον Νεαπόλεως Ἀρσένιον, ἐπίτροπον τοῦ Παναγίου Τάφου.

— Ἀντεπισκέψεις. — Χθὲς ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀνελθοῦσα εἰς Σταυροδρόμιον ἀντεπεσκέψατο τὰς ΑΑ. ΕΕ. τοὺς πρεσβευτὰς Αὐστρουγγαρίας βερόνον Κάλιτς, Ἑλλάδος Ν. Μαυροκορδάτον, καὶ Σερβίας στρατηγὸν Σάββαν Γκρουῖτς.

— Ἐπέτειοι ὁνομάτων. — Τῇ παρελθούσῃ Τρίτῃ ἦγε τὴν ἐπέτειον τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἑορτὴν ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως Φώτιος, φτίνει ἡ Α. Θ. Παναγιότης συνεχάρη τηλεγραφικῶς.

Ὡσαύτως ἐώρταζε καὶ ὁ πανοσιολογ. ἀρχιμανδρίτης Φώτιος, ἀρχιεγγραμματεὺς τῆς ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου. Τῇ Α. Πανοσιολογιότητι συνεχάρησαν ἡ Α. Θ. Παναγιότης, οἱ σεβασμιώτατοι ἅγιοι συνοδικοί, ἡ πατριαρχικὴ ὑπαλληλίς καὶ πάμπολλοι ἄλλοι ἐγκριτοὶ κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ φίλοι.

Τῇ τετάρτῃ ἦγεν ὡσαύτως τὴν ὀνοματικὴν αὐτοῦ ἑορτὴν ὁ πανοσιολογ. Δευτερεύων τῶν Πατριαρχείων Παρθένιος, ὅστις καὶ ἐδέξατο τὰς συγχαρητηρίους ἐπισκέψεις τινῶν τῶν ἁγίων συνοδικῶν ἀρχιερέων καὶ ἄλλων φίλων.

— Παρατήρησις ἐπὶ τινος δημοσιευθείσης μικρᾶς διατριβῆς. — Τρεῖς ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ ἐκ Καρπενησίου μὲν τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος ὁρμώμενοι, ἐν τῇ βασιλευσύνῃ δὲ παρεπιδημοῦντες, ἐδημοσίευσαν τῷ παρελθόντι Σαββάτῳ ἐν ἐγγράφῳ ἡμερίδι διατριβὴν αὐτῶν, δι' ἣς ἐν τῇ ἀπλοκρίτῃ ἐρίστῳ τὴν προσοχὴν τῆς ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῶν ἁγίων ἀρ-

χειρέων ἐπὶ τινος χειροτονίας μελλούσης ἵνα τελεσθῇ δῆθεν κατ' αὐτάς ἐν τῇ ἀρχιεπισκοπῇ Κωνσταντινουπόλεως κρυφίως. Ὁ τὴν χειροτονίαν ἐπιδιώκων καλεῖται Γεώργιος Ι. Γρανός, ὁρμώμενος καὶ οὗτος ἐκ τοῦ χωρίου Κλαυσίου τοῦ δήμου Καρπενήσιων, εἶνε δὲ ἐφωδισμένος διὰ πλαστῶν ἐγγράφων δι' ὧν ἀπειράθη νὰ ἐξαιπτήσῃ τὴν ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατὰ πρῶτον, ἀλλ' ἀποκαλυφθείσης τῆς ἀνθητικῆς διαγωγῆς αὐτοῦ καὶ ἀποτυχῶν κατέφυγεν ἤδη ἐνταῦθα.

Πρὸς καθυσχύασιν τῶν εἰρημένων τριῶν ὁρθόξων τέκνων, οἵτινες προσελθόντες καὶ εἰς τὸ ἡμέτερον γραφεῖον ἐζήτησαν τὴν ἀναδημοσίευσιν τῆς διατριβῆς αὐτῶν, σημειοῦμεν ὅτι τὰ ἐκκλησιαστικά τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως πράγματα διέπει, ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἐποπτείαν τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, ἀπὸ πολλοῦ ἰδιαιτέρως Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐδρεύουσας ἐν τοῖς Πατριαρχείοις καὶ ἀγρύπνως ἐπιτηροῦσα πᾶσαν πρᾶξιν ἐκκλησιαστικὴν κατ' ἀκολουθίαν οὔτε κρυφία χειροτονία δύνατον νὰ τελεσθῇ ποτε ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ, οὔτε ἄλλη τις παραπλήσια πρᾶξις, ἄνευ προηγουμένης αὐστηροτάτης ἐξετάσεως, ἐξελέξεως καὶ ὁμολογημένης ἀριθείας τῶν πληροφοριῶν τῶν πρὸς τὴν τελεστέαν πρᾶξιν σχετιζομένων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Θεοφιλέστατοι Ἐπίσκοποι, Ὁσιώτατοι προϊστάμενοι καὶ Τιμιώτατοι Ἐπίτροποι τῶν Ἱ. Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Παρατηρηθέντος ὅτι εἰς τὰς περισσοτέρας τῶν Ἱερῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἐλλείπουσιν ὠρισμένα τιμολόγια τῶν ἐκκλησιαστικῶν πράξεων, ἐξ οὗ οὐκ ὀλίγη σύγχυσις καὶ ἀταξία ἐπικρατεῖ κατὰ τὴν πληρωμὴν τῶν νενομισμένων ἐκκλησιαστικῶν δικαιωμάτων ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων, πρὸς ἄρσιν τοῦ ἀτόπου τούτου ἔγνω ἡ Π. Κ. Ἐκκλ. Ἐπιτροπὴ ἀξιοχρέω προνοία καὶ ἐγκρίσει τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, ὅπως τουντεῦθεν καὶ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου καθορισθῇ ὁμοίομορφος τάξις πραγμάτων. Καὶ δὴ ἀποφάσει τῆς εἰρημένης Ἐπιτροπῆς γράφοντες Ὑμῖν προτρεπόμεθα ὅπως ἐν αἷς ἱεραῖς Ἐκκλησίαις ὑπάρχουσι τιμολόγια τῶν ἱεροπραξιῶν ἐν ἰσχύϊ, ἀντίγραφα τούτων εἰς διπλοῦν ἀποσταλῶσιν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα

πρὸς ἐξέτασιν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅπου δὲ ἐλλείπουσι τοιαῦτα, ὀφείλει ὁ προϊστάμενος τῆς Ἐκκλησίας μετὰ δύο Ἐπιτρόπων, δύο Ἐφόρων καὶ τριῶν ἐκ τῶν ἐγκρίτων ἐνοριτῶν συνερχόμενοι ἐπὶ τὸ αὐτὸ νὰ καταρτίσωσι τοιοῦτον τιμολόγιον καὶ ἀποστείλωσι καὶ τοῦτο εἰς διπλοῦν ἐνταῦθα πρὸς ἐξέτασιν καὶ ἐπικύρωσιν διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐπὶ τούτοις δὲ εἴητε ὑγιαίνοντες ἐν Κυρίῳ.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 9 Φεβρουαρίου 1901.

† Ὁ Μ. Πρωτοδύκελλος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ο ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΛΕΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤ. ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΣΤΑΛΟΓΟΣ

Μουσικά διαγωνίσματα.

Χορηγοῦντος τοῦ παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινου τοῦ Ε', προκηρύσσονται δύο Διαγωνίσματα. Καὶ διὰ μὲν τοῦ Α' ὁρίζει ὁ Σύλλογος νὰ καθορισθῇ ὁ ποιητικὸς ρυθμὸς τῆς Ὀκτωήχου καὶ ἡ κατὰ στίχους σύνταξις αὐτῆς ὡς ὑποτίθεται ὅτι ἐποιήθη τὸ πρῶτον, καὶ ὡς ἤδη ἀπὸ τινος ἐγένοντο ὑπὸ διαφόρων φιλολόγων ἐπὶ ἄλλων ἀσμάτων δοκίμια τῆς καθ' ἡμᾶς ὑμνογραφίας, ἥς τὴν ἀρτίαν καὶ συνεχῆ στιχομετρικὴν διάρθρωσιν ὡς ἐν τῶν μελημάτων αὐτοῦ ἀναγράφει τὸ ἡμέτερον σωματεῖον. Διὰ δὲ τοῦ Β', νὰ ἐξευρεθῇ ἂν ὑπάρχῃ σχέσις μετὰ τοῦ ποιητικοῦ ρυθμοῦ τῆς Ὀκτωήχου καὶ τοῦ μελικοῦ ρυθμοῦ.

Προσκαλοῦνται δὲ οἱ ἀπανταχοῦ μουσικοδιδάσκαλοι, φιλόλογοι καὶ μουσικολόγοι ὅπως μετάσχωσι τῶν ἀνωτέρω Διαγωνισμάτων ἐπὶ τοῖς ἀκολουθοῦσι ὁροις:

- 1) Πᾶς ὁ δυνάμενος εἶναι δεκτὸς εἰς τὸν Διαγωνισμόν.
- 2) Οἱ διαγωνισθόμενοι διὰ τὸ Α' Διαγώνισμα δεόντ' νὰ πέμψωσι τὰ δοκίμια αὐτῶν εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ Συλλόγου μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1901, διὰ δὲ τὸ Β' μέχρι τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1902. Οὐδεμία δὲ οὐδαμοῦ ὑπογραφή ἢ ἄλλη τις δῆλωσις θὰ ὑποδεικνύῃ τίς ἐστὶν ὁ διαγωνιζόμενος, ἀλλ' ἐντὸς τοῦ χειρογράφου ἐν φακέλλῳ, καλῶς ἐσφραγισμένῳ, ἐγκλείει οὗτος τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἐξωθεν δ' αὐτοῦ ρητὸν τι, καὶ τὸ αὐτὸ προσγράφει καὶ ἐν τῇ πρώτῃ σελίδι τοῦ χειρογράφου διὰ τὴν ταυτότητα.
- 3) Γέρας τῶν νικῶντι δι' ἑκάτερον τῶν Διαγωνισμάτων ὁρίζονται ὑπὸ τοῦ ἀγωνοθέτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἀνὰ πεντήκοντα λίραι Ἀγγλίας, κατατεθεῖσαι ἤδη ὑπὸ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ἐπ' ὀνόματι τοῦ Συλλόγου εἰς τὴν «Λυωνικὴν Πίστωσιν».

4) Τὸ βραβευθεὶς ἔργον εἶναι κτῆμα τοῦ Συλλόγου.

5) Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται εἰς τοὺς διαγωνιζομένους, ἀλλὰ κατατίθενται εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ Συλλόγου.

6) Ἡ κρίσις γενήσεται κατὰ τὸ 44 ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ ὑπὸ τῆς ἐπὶ τῶν Διαγωνισμάτων ἐπιτροπῆς, συγκειμένης ἐκ τῶν κκ. Γ. Ι. Παπαδοπούλου, προέδρου, Γ. Βιολάκη, Πρωτοψάλτου τῆς Μ. Ἐκκλησίας, Εὐαγγέλου Ἀμαξοπούλου, Ἀνδρέου Σπαθάρη, Νηλέως Καμαράδου καὶ Εὐστρατίου Παπαδοπούλου, οἵτινες συνφῶς τῷ 83 ἄρθρῳ, ἂν μετάσχῃ τοῦ Διαγωνισμοῦ δὲν δύνανται νὰ συζητήσωσι καὶ νὰ ψηφίσωσιν ἐν τῇ περὶ βραβεύσεως συνεδριάσει τῆς ἐπιτροπῆς. Καὶ τοῦ μὲν Α' Διαγωνισματος ἡ κρίσις ἀναγνωσθήσεται τῇ 4 Δεκεμβρίου 1901 ἐπὶ τῇ τριετηρίδι τοῦ Συλλόγου, τοῦ δὲ Β' τῷ 1902 ἐπὶ τῇ τετραετηρίδι.

Ἐν ταῖς Πατριαρχείαις, τῇ 6 Φεβρουαρίου 1901.

Ὁ Πρόεδρος
† ὁ Ἀμαξίας ΑΝΘΙΜΟΣ
Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Γ. Ι. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΙΝΑΞ

ΤΙΤΟΥΛΑΡΙΩΝ ΕΠΙΣΚΟΠΩΝ

ψηφισθέντων ἐν τῷ κλίματι τοῦ Οἰκουμενικοῦ
Πατριαρχείου κατὰ τοὺς τρεῖς τελευταίους αἰῶνας
(1606—1900)

δυνταχθεὶς χρονολογικῶς κατὰ πατριαρχείας
ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περιωθέντων
πατριαρχικῶν κωδίκων

ὑπὸ
τοῦ ἀρχιεπισκόπου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου
Ἀρχιμ. ΙΩΑΚΕΙΜ ΦΟΡΟΠΟΤΑΟΥ δ. φ.

Ἐπὶ **Νεοφύτου Ζ'** (τὸ 6'. 1798—1801) ἐξελέγησαν:

τῷ 1798 Ἀπριλίῳ ὁ **Μακαρίουπόλεως** Νικηφόρος, βοηθὸς τοῦ Μηθύμνης Διονυσίου.
» 1799 Δ' ἡμέρᾳ ὁ **Σελευκείας** Ἰωαννίκιος,

Συνέχεια ἀπὸ σελ. 31—32, ὅπου τυπογραφικῇ ἀβλεψίᾳ, παραλειφθέντος Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως, αἱ ἐπ' αὐτοῦ γενόμεναι ἐκλογαὶ Τιτουλαρίων ἀπεδόθησαν τῷ πρὸ αὐτοῦ Τιμοθέῳ· διορθωτέον λοιπὸν τὸ πρᾶγμα οὕτω:

Ἐπὶ **Τιμοθέου Β'** τοῦ ἀπὸ Παλ. Πατρῶν (πατριαρχεύσαντος κατὰ τὰ ἔτη 1612—21) ἐξελέγη:

1618 Μαΐῳ ὁ **Συνάδων** Λογγίνος.

Ἐπὶ **Κυρίλλου Α'** Λουκάρεως τοῦ ἀπὸ

προεστῶς ἁγ. Νικολάου Γαλατᾶ.

» 1800 Ἰουνίῳ ὁ **Σταυρουπόλεως** Δωρόθεος.

» » Ἰουλίῳ ὁ **Αὐγουστουπόλεως** Βενέδικτος.

» » 9]βρίῳ ὁ **Ἀδύδου** Μακάριος, βοηθὸς τοῦ Κυζίκου Ἰωακείμ.

» 1801 Φεβρ. ὁ **Τρωάδος** Πολύκαρπος, βοηθὸς τοῦ αὐτοῦ.

Ἐπὶ **Καλλινίκου Ε'** τοῦ ἀπὸ Νικαίας (τὸ α'. 1801—6) ἐξελέγησαν:

τῷ 1801 9]βρίῳ ὁ **Ἐδέσσης** Διονύσιος.

» 1802 Δ' ἡμέρᾳ ὁ **Αὐγουστουπόλεως** Ἰερόθεος.

» 1803 7]βρίῳ ὁ **Μυρρίνης** Ἰγνάτιος, βοηθὸς τοῦ Ἐφέσου Διονυσίου.

» 1804 Ἀπρ. ὁ **Βελουζερκένεας** Νικόδημος, βοηθὸς τοῦ Νύσσης Μακαρίου.

» » Δ' ἡμέρᾳ ὁ **Ἀγαθονικείας** Διονύσιος, βοηθὸς τοῦ Φιλίππουπόλεως Κυρίλλου.

» 1805 Ἰουνίῳ ὁ **Σταυρουπόλεως** Νεόφυτος.

» » Δ' ἡμέρᾳ ὁ **Θεοδωρουπόλεως** Ἀνθίμος, προεστῶς Καφφατιανῆς Γαλατᾶ.

» 1806 Αὐγ. ὁ **Μελιτινῆς** Ἰωσήφ, προεστῶς Μ. Ρεύματος.

Ἐπὶ **Γρηγορίου Ε'** (τὸ 6'. 1806—8) ἐξελέγησαν:

τῷ 1806 9]βρίῳ ὁ **Κλαυδίουπόλεως** Μελέτιος, προεστῶς Ἐγρί-Καπί.

Ἀλεξανδρείας (πεντάκις πατριαρχεύσαντος μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1621—38) ἐξελέγησαν:

1628 8]βρίῳ ὁ **Συνάδων** Μελέτιος.

καὶ οὕτω καθέξῃς, ὡς ἐτυπώθησαν ἐν σελίδι 31.

Σημ. Ἐπὶ ἐγγράφων τῆς πατριαρχείας τοῦ Λουκάρεως φέρονται κατὰ τὴν τότε συνήθειαν μεταξὺ τῶν μητροπολιτῶν, ἀρχιεπισκόπων καὶ ἐπισκόπων καὶ αἱ ὑπογραφαὶ τῶν τιτουλαρίων **Νεαπόλεως** Νικοδήμου (1628 Ἰουνίῳ) καὶ Σίδης Ἰακώβου (1635 Σεπτεμβρ.), οἱ ἄγνωστον πότε ἀκριβῶς ἐξελέγησαν.

Ἐπὶ **Κυρίλλου Β'** Κονταρῆ τοῦ ἐκ Βερροίας (τρεῖς πατριαρχεύσαντος μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1634—39) ἐξελέγη:

1636 Ἰανουαρ. ὁ **Νεαπόλεως** Μελέτιος.

Διορθωτέα ἐπίσης αἱ χρονολογίαι:

1] τοῦ Ἀκαρνᾶνος, πατριαρχεύσαντος (1688—1702).

2] τοῦ Λεύκης Δοσιθέου ἐκλεγέντος ἐπὶ Θεοδοσίου Β' τῷ 1769.

- » 1807 7]βρίω **ὁ Ἀργυρουπόλεως** Γρηγόριος, ισόβιος προεστὼς Σταυροδρομίου.
- » 1808 Μαρτ. **ὁ Ρύμνης** Χαραλάμπης, προεστὼς ἀγ. Θεοδώρων Βλάχα.
- » » **ὁ Παιονίας** Κύριλλος, προεστὼς ἀγ. Κυριακῆς Κοντοσκαλίου.
- » 1808 Ἀπρ. **ὁ Σεβαστουπόλεως** Νεόφυτος, προεστὼς Χριστοῦ Γαλατᾶ.

Ἐπὶ **Καλλινίκου Ε'** (τὸ β'. 1808—9) ἐξελέγησαν:

- τῷ 1808 8]βρίω **ὁ Τριπόλεως** Ἀγαθάγγελος, χωρεπίσκοπος Σταυροδρομίου.
- » » 9]βρίω **ὁ Εὐδοξιάδος** Γρηγόριος, προεστὼς τῆς ἐν Χίῳ ἐξαρχίας Ψιρρῶν.

Ἐπὶ **Ἱεροσίου Δ'** τοῦ ἀπὸ Μιτυλήνης (1809—13) ἐξελέγησαν:

- τῷ 1809 Αὐγ. **ὁ Λαγίας** βοηθὸς τοῦ Μονεμβασίας.
- » 1810 9]βρ. **ὁ Ρύμνης** Θεόκλητος, προεστὼς Βλάχας.
- » 1811 Φεβρ. **ὁ Θεοδοσιουπόλεως** Ἀνθίμος, βοηθὸς τοῦ Ἐφέσου Διονυσίου.
- » » Μαρτ. **ὁ Εὐδοκιάδος** Γρηγόριος, προεστὼς Μ. Ρεύματος.
- » 1812 8]βρ. **ὁ Κρατόβου** Ἰωσήφ, βοηθὸς τοῦ Βόσνης Καλλινίκου.
- » » **ὁ Νεαπόλεως** Ἀθανάσιος, προεστὼς Ἐλπίδος Κοντοσκαλίου.
- » 1813 Ἰανουαρ. **ὁ Εὐκαρπίας** Νεόφυτος.

Ἐπὶ **Κυρίλλου ΣΤ'** τοῦ ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως (1813—18) ἐξελέγησαν:

- τῷ 1814 Ἰουν. **ὁ Ἐλαίας** Παΐσιος, βοηθὸς τοῦ Ἐφέσου Διονυσίου.
- » 1815 Ἰουν. **ὁ Λεύκης** Σεραφεῖμ, βοηθὸς τοῦ Φιλιππουπόλεως Ἰωαννικίου.
- » » 8]βρίω **ὁ Αὐρηλιουπόλεως** Ἰωαννίκιος, βοηθὸς τοῦ Φιλαδελφείας Γαβριήλ.
- » 1816 Μαρτ. **ὁ Εὐμενείας** Κωνστάντιος, προεστὼς Ἐλπίδος Κοντοσκαλίου.
- » » Μαΐω **ὁ Διοκλείας** Θεόκλητος, βοηθὸς τοῦ Τορνόβου Μακαρίου.
- » 1817 Μαρτ. **ὁ Μύρων** Βενιαμίν
- » » Μαΐω **ὁ Συνάδων** Ἰάκωβος, προεστὼς Καῳφατιανῆς Γαλατᾶ.

- » » Αὐγ. **ὁ Κεληζίνης** Ἰωακείμ.
- » » 9]βρ. **ὁ Μελιτινῆς** Ἀνανίας, προεστὼς ἀγ. Νικολάου Ὑψωμαθείων.
- » » Δ]βρ. **ὁ Ἀριστείας** Μητροφάνης, προεστὼς Τζιμπαλίου.
- » 1818 Ἰανουαρ. **ὁ Παμφίλου** Κύριλλος, βοηθὸς τοῦ Ἡρακλείας Μελετίου.
- » » Μαρτ. **ὁ Εὐδοξιάδος** Κύριλλος, προεστὼς ἐξ Μαργάρων.
- » » Αὐγ. **ὁ Νεαπόλεως** Φιλόθεος.
- » » 8]βρίω **ὁ Κομάνων** Εὐγένιος.
- » » Δ]βρ. **ὁ Χαριουπόλεως** Διονύσιος (ἡ-πράκτησεν).

Ἐπὶ **Εὐγενίου Β'** τοῦ ἀπὸ Πισσιδείας (1821—22) ἐξελέγησαν:

- τῷ 1821 8]βρίω **ὁ Ἀρκαδιουπόλεως** Ἰωαννίκιος, βοηθὸς τοῦ Ἐφέσου Μακαρίου.
- » 1821 8]βρίω **ὁ Ἀρκαδιουπόλεως** Διονύσιος (προαχθέντος τοῦ ἀνωτέρω εἰς Ἡλιούπολιν) βοηθὸς τοῦ αὐτοῦ Ἐφέσου.

Ἐπὶ **Ἀνθίου Γ'** τοῦ ἀπὸ Χαλκηδόνος (1822—24) ἐξελέγησαν:

- τῷ 1823 Ἰανουαρ. **ὁ Σιών** Διονύσιος, βοηθὸς τοῦ Ἐφέσου Μακαρίου.
- » » Αὐγ. **ὁ Νεαπόλεως** Παρθένιος, προεστὼς Ἐλπίδος Κοντοσκαλίου.
- » » 9]βρ. **ὁ Ἀργυρουπόλεως** Δαμασκηνός, προεστὼς ἀγ. Κων]τίνου Ὑψωμαθείων.
- τῷ 1824 Μαρτ. **ὁ Κλαυδιουπόλεως** Εὐγένιος, προεστὼς Χάσκιοι.
- » » Ἀπρ. **ὁ Μακαριουπόλεως** βοηθὸς τοῦ Μιτυλήνης Καλλινίκου.
- » » Ἰουν. **ὁ Χαριουπόλεως** Ἰάκωβος, βοηθὸς τοῦ Πελαγωνείας Ἰωσήφ.

Ἐπὶ **Χρυσάνθου** τοῦ ἀπὸ Σερρών (1824—26) ἐξελέγησαν:

- τῷ 1825 Φεβρ. **ὁ Κρατόβου** Γρηγόριος, βοηθὸς τοῦ Βόσνης Βενιαμίν,
- » » Μαΐω **ὁ Θεοδωρουπόλεως** Δανιήλ, προεστὼς ἀγ. Νικολάου Γαλατᾶ.
- » » Αὐγ. **ὁ Σεβαστείας** Ἀμβρόσιος, βοηθὸς τοῦ Λαρίσσης Μελετίου.

» 1826 Αύγ. ὁ **Σεβαστείας** Σωφρόνιος, προεστὼς ἀγ. Νικολάου Τόπ-καπί.

Ἐπὶ Ἀγαθαγγέλου τοῦ ἀπὸ Χαλκηδόνος (1826—30) ἐξελέγησαν:

τῷ 1826 9]βρ. ὁ **Σελευκείας** Κωνστάντιος, προεστὼς Ταταούλων.

» » ὁ **Περιστερᾶς** Σεραφεῖμ, βοηθὸς τοῦ Ἰωαννίνων Βενεδίκτου.

» Δ]βρ. ὁ **Σταυρουπόλεως** Μελέτιος (πρώην Ρωμάνου) βοηθὸς τοῦ Μολδοβίας Βενιαμίν.

τῷ 1827 Μαρτ. ὁ **Ἀπαμείας** Βενέδικτος, βοηθὸς τοῦ Νικομηδείας Παναρέτου.

» » Ἰουν. ὁ **Σωτηριουπόλεως** Βενέδικτος βοηθὸς τοῦ Ἀμασειας Νεοφύτου.

» » Αύγ. ὁ **Ἀρκαδιουπόλεως** Ἀνθίμος, βοηθὸς τοῦ Ἀδριανουπόλεως Γερασίμου.

» Δ]βρ. ὁ **Ἐδέσσης** Ἰωακείμ.

» 1830 Μαρτ. ὁ **Παλμύρας** Ἀθανάσιος, βοηθὸς τοῦ Ἀντιοχείας Μεθοδίου.

(ἔπεται συνέχεια)

ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΙΤΗΣΕΩΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

Τὰς σημειώσεις ταύτας ἀντέγραψα ἐκ λαυριωτικοῦ τεύχους, ὅπερ ἐγράφη κατὰ τὸ ἔρρ' Ἰνδ. ιε' = 1602 μετὰ πολλῶν ἄλλων περιεχομένων ὑπὸ Φωτεινοῦ Ναταρίου τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας.

Ἐν Μ. Λαύρᾳ 1900 κατὰ Ὀκτώβριον.

ΑΛΕΞ. Ε. ΛΑΤΡΙΩΤΗΣ

Ἡ μέντοι παραίτησις τοῦ Μάκρης Θεοδούλου δεχθεῖσα συνοδικῶς παρὰ τοῦ πατριάρχου Λουκᾶ μεθ' ἡμέρας ἡπράκτεται ἐκ παρακλήσεως τοῦ ἐπισκόπου, διὰ ψήφου συνοδικῆς, πατριαρχεύοντος τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου κυρίου Μιχαήλ τοῦ ἀπὸ Ἀγχιάλου. Ἰδὼν γὰρ ὁ τοιοῦτος πατριάρχης τὴν παραίτησιν τοῦ ἐπισκόπου, μὴ διαλαμβάνουσιν παρατεῖσθαι τὸν ἐπίσκοπον ὡς ἀνάξιον, ἀλλ' ὡς μὴ ἄξιον, εἶπεν· ὅτι ἀπαράδεκτός ἐστιν ἡ τοιαύτη παραίτησις· οὐδὲ γὰρ ὁ μὴ ἄξιός ἐστις τὸ ἱεροῦργεῖν, ἤδη καὶ ἀνάξιός ἐστι, καθὼς τοῦτο καὶ ὁ Μ. Βασίλειος ἐν μιᾷ τῶν ἁγίων εὐχῶν τῆς ἱερᾶς ἀγιότητας φησὶν, οὕτω διαλαμβανούσῃ αὐτοῖς ἄξιός τῶν συνδεσμένων ταῖς σαρκατικαῖς ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς προσέρχεσθαι ἢ προσεγγίζειν ἢ λειτουργεῖν σοὶ βσιλεῦ τῆς δόξης» καὶ διχγνούς, τὸν μὲν εἰπόντα ἐαυτὸν ἀνάξιον, αὐτοκατάκριτον εἶναι· τὸν δὲ μὴ ἄξιον, εὐχαριστητὸν ὡς ταπεινόφρονα, ἐδικαίωσε τὸν ἐπίσκοπον ἱερατεῦειν ὡς μὴ κατὰ κανόνα παρατεταμένον· οἱ δὲ λέγοντες ὀρεῖ-

λιν ὡς κανόνα τὴν περὶ τῶν παραίτησεων μακρὰν συνήθειαν κρατεῖν, οὐ καλῶς λέγουσι· μακρὰ γὰρ συνήθεια ἄγραφος, οὐ κρατῆται, ἐνθα ἐγγράφῳ νόμῳ ἢ κανόνι ἐνκντιοῦται¹.

Τοῦ δὲ χρηματίσαντος ἐπισκόπου Ἀμικλείου Νικολάου τοῦ Μουζάλωνος, κατὰ βίαν πρακτορικὴν ἀποκαρέντος, καὶ πολλὰ παρακλητεύσαντος τὸ κατὰ βίαν γεγονὸς εἰς αὐτὸν περιαιρεθῆναι καὶ πάλιν ἐνεργεῖν τὰ ἐπισκόπων², συνοδικῶς οὐ παρεδέξατο αὐτόν. Εἰπὼν· ὡς εἰ μὲν τὴν συνοδικὴν ἐκδίκησιν καὶ διόρθωσιν ἀνέμενεν ὁ ἐπίσκοπος, εὖρεν ἂν κανονικὴν βοήθειαν. Ἐπεὶ δὲ τὰ κατὰ βίαν περιβληθέντα αὐτῷ μοναχικὰ ἄμφικ, ἄσυντάκτως ἀπέθετο, καὶ αὐτεκδίκητος γέγονεν, οὐ τεύξεται βοήθειας· ἀλλὰ τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου τοῦδε μεταστάντος πρὸς Κύριον, ὁ μετ' ἐκείνον ἀγιώτατος πατριάρχης κύρ Μιχαήλ, τὴν μὲν κατὰ βίαν ἀπόκαρσιν, ὡς μὴδὲ γενομένην ἢ λογιζομένην ἐσχόλασε, τὸν δὲ ἐπίσκοπον ὡς ὀλιγωρήσαντα καὶ ἐαυτὸν δικαίωσαντα, κειρικῆς ἀλειτουρησίας ἐπιτιμῶ ὑπέβαλλε. Καὶ ἄλλοι δὲ πολλοὶ κατὰ βίαν περιτμηθέντες, καὶ ἄλλα τινὰ ἀποπειρηκότες ἢ καὶ παθόντες ἀσεβῆ, μετὰ ἐξομολόγησιν καθάραν, καὶ προσήκουσαν μετάνοιαν, παρὰ τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐδέχθησαν, καὶ δι' ἐπιτιμίων ἐθεραπεύθησαν.

Ἐπιστολὴ τῆς Γ' Συνόδου πρὸς τὴν ἐν Παμφιλίᾳ ἐναγῇ Σύνοδον.

Ἐπίσκοπός τις Εὐστάθιος δι' ἀπραγμοσύνην ἀπειρηκὼς πρὸς τὴν τῶν ἐπενηνεγμένων αὐτῷ φροντίδων ἀντίστασιν, ἐγγράφως τὴν ἐπισκοπὴν παρητήσατο, καὶ Θεόδωρος ἀντὶ τούτου κεχειροτόνηται. Εἶτα μετὰ δακρύων καθικετεύσας, ἀνευθύνου τηρηθέντος τοῦ Θεοδώρου, ὡς ἐννόμως κεχειροτονημένου διὰ τὴν Εὐσταθίου παραίτησιν, αὐτὸς τοῦ μὲν ὀνόματος μετέχειν καὶ τοῦ βιβλίου καὶ τῆς ἀξίας συνεχωρήθη, οὐ μὴν καὶ ἱεουργεῖν ἢ χειροτονεῖν, ἢ μὴ που παρ' ἀδελφοῦ καὶ συνεπισκόπου δι' ἀγάπην κληθεῖν³.

Σημειῶσαι τί φησιν ὁ Ζωναρᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου κυρίου Ἰωάννου τοῦ Ξιφιλίνου. Τελευτήσαντος πατριάρχου τοῦ Λειχούδη, Ἰωάννης ὁ Ξιφιλίνος εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον ἀνάγεται, ὃς ἐκ Τραπεζούντος μὲν ὠρμητο, πεπαίδευτο δὲ παιδείας λόγων παντοδαπῶν, καὶ τοῖς ἐξόχοις τῆς Συγκλήτου βουλῆς συνηρίθητο· πάντα δὲ ἐκουσίως λιπὼν καὶ τοῖς κατὰ τὸν Ὀλυμπον φοιτήσας Μοναστηρίοις, κείρεται τὴν κόμην, καὶ τὸν μοναχικὸν ὑπέρχεται βίον. Ἐνθα καὶ συχνὸν διανύσας χρόνον, ἄξιός ἐκρίθη τοῦ πατριαρχι-

1. διάταγμα ἱερῶν κανόνων Ράλλη—Ποτλῆ τόμ. Β. σελ. 700. 2. Αὐτόθι Γ. σελ. 427.

3. Σύνταγμα Ἱ. Κανόν. τόμ. 2 σελ. 206.

κοῦ θρόνου. Τί πῆλθουσι περὶ τοῦ τοιοῦτου πατριάρχου; μή, οὐκ οἶδε καὶ οὗτος τὰ τῶν μοναχῶν, ἐν τῷ Ὀλύμπῳ ἀσκήσας; ἢ οὐκ ἀνέγνω κανόνας καὶ νόμους καὶ θείων πατέρων διατάξεις, ὥς ὁ πάντα διασύρων φάσκει κατειρωνευόμενος; ὁ οὐκ ἔχων τις εἰπεῖν, ὁ οὐδὲν ἄλλο καὶ ὦν καὶ φαινόμενος, ἢ ἔρων καὶ ὑποκρισις μόνη καὶ τὸ ὅλον ἀντίδοξος τοῖς θεοῖς πατράσι καὶ διδασκάλοις ἡμῶν, ὁ ἀντίχριστος ἀληθῶς ἐκ τῶν ἔργων φανερὸς καὶ δικαίως τῷ ἀναθέματι παρὰ τοῦ λαοῦ τοῦ χριστιανικοῦ παραδοθεὶς δικαιοσύνη.

Νικόλαος ὁ Μουζάλων ἀρχιεπίσκοπος γεγωνὺς Κύπρου παρητήσατο ἐγγράφως, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ Μονὴ τοῦ Κοσμιδίου, καὶ προέστη αὐτῇ ἐπὶ χρόνους, ἔπειτα γέγονε καὶ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. Σημειῶσαι ὅτι λη' χρόνους ἦν ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ.

Ἀλλὰ καὶ ὁ Φιλιππουπόλεως ἐκβληθεὶς παρὰ τῶν Ρωμίων, ἀπελθὼν εἰς τὸν Τύρνοβον ἐφόρεσε τὸ μέγα σχῆμα, μετονομασθεὶς Ἰγνάντιος, καὶ ἡγουμένος γεγωνὺς τῶν ἁγίων Μ' Μαρτύρων. Ὑστερον ἐγένετο καὶ πατριάρχης Τυρνόβου. Ἐκβληθέντος δὲ παρὰ Κωνσταντίνου τοῦ Τοίχου, γέγονεν ὁ Μεσημβρίας Λεόντιος, ὄντινα καὶ διὰ σεβασματοῦ μεγάλου ἦγον καὶ οἱ ἡμέτεροι βασιλεῖς, καὶ οἱ τῆς Ζαγοράς ἄρχοντες, καὶ πατριάρχης ἐλειτούργησε τὸ χρεὼν.

Τοῦ γεγομένου Μητροπολίτου Κυζίκου κὺρ Θεοδώρου τοῦ Σκουταρειώτου.

Ἀπὸ τοῦ παρόντος κανόνος (ἰς' τῆς ἐν τῷ νῶν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ Κυρίλλου κεφ. Γ') τοσούτον οὐκ ἐφείταται τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἀπροκριματίστως ἀποκείρεσθαι, ὅτι καὶ τολμητίως αὐτοὺς ἀπακλεῖ ὁ κανὼν, τοῦτο πράξαντας· πάντως δὲ τοῦτο νενομοθέτηται, ἵνα μὴ σκαιδαλίζονται τινες διὰ τοὺς ὑπ' αὐτῶν χειροτονηθέντας, ὥς ὑπὸ ἀναξίων λαβόντας τὴν χάριν τοῦ Πνεύματος, καὶ εἰς τόπον ἐλθόντων μετανοούντων, καὶ διὰ τῆς ἀποκρίσεως μετάνοιαν ζητούντων καὶ ἄρεσιν ἀμαρτιῶν. Εἰ δὲ τοῦτο, πολλῶ μᾶλλον οὐδὲ παραιτεσθαι τινες παραχωρηθήσονται τῶν ἱερῶν Κανόνων μὴ ἐνδιδόντων, ἀλλὰ καὶ κωλύόντων τοῦτο σφοδρῶς.

Ὁ παρὼν Κανὼν ὡς ἐν τινι παλαιῷ βιβλίῳ εὑρόν, παρὰ Φωτίου μὲν καὶ τοῦ μετ' αὐτὸν Νικολάου τετήρηται, ἡκυρώθη δὲ παρὰ τοῦ ἐφεξῆς Στεφάνου, δὲ τὸν τότε Λήμανο ἀποκείρας εἰς σχῆμα μοναχοῦ εἰς Θέλγην μεθίστησι προσθήκην, ἀλλ' οὐχ ὕρεσιν ἁγιασμοῦ τὴν τῶν μοναχῶν ἡγασάμενος ἀγιστεῖαν.

Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἡμετέρων ἡμερῶν ὁ ἀγιώτατος πατριάρχης κὺρ Ἀρσένιος μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν Συνόδου, τὸν Βονδίτζης Νικόλαον μετασχηματισθέντα καὶ ἐπὶ χρόνους τῆς ἐν τῷ Ἀνάπλῳ Μονῆς τοῦ Ἀρχιστρατήγου προστάντα, ἐπεὶ ἐζήτησαν αὐτὸν οἱ τῆς Βονδίτζης, διεξάγειν αὐτὴν ἐδικαίωσε, καὶ ἐκρά-

τει αὐτῆς ἀρχιερατικῶς ἄχοι τέλους τῆς αὐτοῦ βιοτῆς μὴ ἱερουργῶν.

Πρὸ δὲ τούτου ἐπὶ τοῦ Πατριάρχου κὺρ Μανουὴλ καὶ ὁ Ἐφέσου Κωνσταντίνος, τὴν Ἐφεσον ὁμοίως καὶ μετὰ τὴν ἀπόκρυσιν Κύριλλος μετονομασθεὶς.

Τί δύναται τὸ χρίσμα.

Τῷ ΙΒ' Κανόνι τῆς ἐν Ἀγκύρᾳ Συνόδου χρησάμενος ὁ ἀγιώτατος ἐκεῖνος πατριάρχης κὺρ Πολύευκτος, πρῶτον μὲν ἐξώθησε τῶν ἱερῶν περιβόλων τῆς ἀγιωτάτης τοῦ Θεοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας τὸν βασιλέα Ἰωάννην τὸν Ἱζιμισκὴν ὡς φονεύσαντα τὸν βασιλέα Νικηφόρον τὸν Φωκᾶν, ὕστερον δὲ ἐδέξατο. Εἶπε γὰρ μετὰ τῆς ἁγίας Συνόδου ἐν τῇ γενομένῃ τηλικαῦτα συνοδικῇ πράξει, τῇ ἐν τῷ χαρτοφυλακίῳ ἀποκειμένη, ὡς ἐπεὶ τὸ χρίσμα τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, ἀμαρτήματα καὶ οἷα καὶ ὅσα ὧσιν ἀπαλείφει, πάντως καὶ τὸ χρίσμα τῆς βασιλείας τὸν πρὸ ταύτης γεγονότα φόνον παρὰ τοῦ Ἱζιμισκῆ ἐξίλειψεν.

Ὅπως ἀνηγορεύθη ὁ πατριάρχης Τρινόβου παρὰ τῶν κρατούντων τῶν τότε βασιλέων Ἰωάννου τοῦ Βατάτζη καὶ Εἰρήνης καὶ Γερμανοῦ πατριάρχου.

Ὁ μὲν οὖν Ἀσάν ὁ ἄρχων τῶν Βουλγάρων, οὐ διεπέρασε τὸν Ἑλλήσποντον, ἀλλ' ἐν τοῖς μέρεσι τῆς Καλλιουπόλεως ἔμεινεν· ὁ δὲ βασιλεὺς τὴν τοῦ Ἀσάν σύζυγον καὶ τὴν θυγατέρα λαβὼν, διαπεριουσίειν εἰς Λάμψακον, ἐνθα ἦν ἡ βασιλὶς Εἰρήνη καὶ πληροῦσι τὴν τῶν παίδων ἱερολογίαν, τοῦ πατριάρχου Γερμανοῦ ταύτην τελέσαντος. Τότε καὶ ὁ Τρινόβου ἀρχιερεὺς ὑπὸ τὸν Κωνσταντινουπόλεως τελῶν, αὐτονομίᾳ τετίμηται, καὶ πατριάρχης ἀναγορεύεσθαι ἐξεχωρήθη βασιλικῶ καὶ πατριαρχικῶ θεσπίσματι, χάριν ἀποτινύντων τῷ Ἀσάν, τοῦ κήδους χάριν καὶ τῆς φιλίας· καὶ πρὸς τοῦτοις ὅτι ὑπέσχετο αὐτὸς οὗτος, τὰ δυνατὰ συνάρασθαι τῷ βασιλεῖ εἰς τὴν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐλευθερίαν. Ἐπεὶ οὖν ταῦτα αὐτῷ πεπλήρωται, ἡ μὲν βασιλὶς Εἰρήνη μετὰ τῆς νύμφης καὶ τοῦ υἱοῦ τοῖς ἑσίοις χώροις ἐνδιητάτο· ἡ δὲ τοῦ Ἀσάν γαμετὴ ἐν τῇ τῶν Βουλγάρων ὑπέρστρεψεν, ὁ δὲ γε βασιλεὺς Ἰωάννης καὶ ὁ Ἀσάν τὰ οἰκεῖα ἀναλαβόντες στρατεύματα τὴν δυτικὴν κατέδραμον χώραν.

Τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Θεσσαλονίκης

περὶ μοναχικοῦ σχήματος.

Τοῦτό ἐστι τὸ μέγα καὶ μοναχικὸν σχῆμα· μικρὸν δὲ σχῆμα μοναχικὸν οἱ πατέρες οὐκ ἴσασιν, οὐδὲ παραδεδώκασιν· ἀλλὰ τινες τῶν ὀψιγενεστέρων ἔδοξαν μὲν τὸ ἐν εἰς δύο διελειν, ἀλλ' οὐδ' αὐτοὶ διελίον ὡς ἀληθῶς· τὰς αὐτὰς γὰρ ἀποταγὰς τε καὶ συνταγὰς εὐρήσεις ἐπ' ἀμφοτέρων σκοπήσας. Διὸ καὶ ὁ πᾶς κατὰ μοναχοὺς εἶπερ τις ἠκρίβωσεν ἐν ἁγίοις Θεόδορος ὁ Στουδίτης ἀπαγορεύει λέγειν ἢ διδόναι μικρὸν

καὶ μέγα μοναχικόν· δοκεῖ δέ μοι τὰ ὑπερὸν ἐν τοῖς νενομισμένοις περιβολαίοις τὸ σχῆμα μερίσαντος παρκατασχεῖν καὶ ἀφελέσθαι τῶν ἀρχαρίων τὸν ἀναλαβόντα καὶ τὸ κουκούλιον ὡς τοῖς ὁρώσι σεμνότατα καὶ τοῖς εἰσαγομένοις ὡς ἔτι πρὸς τὴν ἱεράν ταπεινώσιν ἀπαγέσι, ραδίως πρὸς ἐσχηματισμένην ἐπίδειξιν μεθελκόμενα.

Σημειώσον ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν ἡμετέρων ἡμερῶν πατριρχεύοντος τοῦ ἀγιωτάτου κυροῦ Ἀντωνίου ἐν ἔτει 'ζωγζ' Ἰνδικτιῶνος ΙΒ' Φεβρουαρίου ιε', ὁ πανιερώτατος Οὐγκροβλαχία, κύρ Ἀνθιμος φορέσας τὸ μέγα σχῆμα ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ὑγιαίνων τὸν νοῦν, συνεχωρήθη ὥστε ἔχειν τὴν ἀρχιερωσύνην ἀκωλύτως ὡς καὶ πρότερον· διεκρίθη γὰρ παρὰ τῆς Συνόδου, ὅτι ὁ κανὼν περὶ κοσμικῶν δοκεῖ ἀρχιερέων λέγειν, μεταχωρούντων εἰς τὸ μοναχικόν σχῆμα· καὶ προσήκει τοῦτο τηρεῖσθαι ἀδιασείστως. Εἰ γὰρ τοῖς ἐξηγηταῖς καὶ ἐπὶ τοῦ μεγάλου σχήματος τοῦτο δοκεῖ, ἀλλ' ἡ Σύνοδος εἶπεν, ὡς ἂν μὴ παρὰ τοῦ κανόνος ἡ τοιαύτη συνάγεται ἔννοια. Ἐν γὰρ ἦν πρότερον τὸ μοναχικόν σχῆμα, καὶ οὐ δύο, οὐκ ἀνάγκη τοῖς ἐξηγηταῖς ἀκολουθεῖν ἀλλὰ τῷ Κανόνι· ὅτι δὲ οὐκ ἀνάγκη δὴλον ἐκ τοῦ κατὰ διαφόρους ἀπρακτῆσαι τοῦτο· ὅθεν καὶ διεκρίθη, ἵνα ἐπὶ μὲν τῶν κοσμικῶν ἀρχιερέων, ἐὰν μοναχοὶ γένωνται, παύονται τοῦ ἱεροῦργεῖν κατὰ τὸν κανόνα. Ἐπὶ δὲ τῶν μοναχῶν ἀρχιερέων, ὅταν τὸ μέγα ἐνδύσωνται σχῆμα, μένει τοῦτο ἐπὶ τῇ ψήφῳ τῆς Συνόδου. Ἐπεὶ ἂν ἐκδιακριθῇ ὁ μεγαλοσχημήτας ἀναγκαῖος διὰ τινὰ πλεονεκτήματα λυσιτελεῖ, κληθῇ πάλιν πρὸς τὴν ἀρχιερατικὴν ἐργασίαν, πλὴν ἀβιάστως, ἐὰν δὲ μὴ κληθῇ, ἵνα μένη πεπαυμένος. Τὸ μὲν γὰρ καλεῖσθαι διεκρίθη ὅπως μὴ φαίνεται ἡ αὐθάδης καὶ κατ' ἐξουσίαν αὐτόνομον, νῦν μὲν ἀναχωρῶν τοῦ ἰδίου χοροῦ, νῦν δὲ τούτῳ προσχωρῶν ἢ καὶ ψευδόμενος κατὰ τὰς ἰδίας συνταγὰς· παρὰ γὰρ τῆς Ἐκκλησίας καλούμενος, δοκεῖ πῶς ταῦτα διαφεύγειν. Τὸ δὲ ἀβιάστως καλεῖσθαι πρόκειται, ἵνα ἐὰν τις χωρήσῃ πρὸς τὸ μέγα σχῆμα διὰ μετάνοιαν καὶ ἀπόθεσιν τῶν σφαλόντων, ἔχει τὸ ἀβιάστον πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς θεοφιλοῦς ἐννοίας, ἐκ δὲ τούτου σώζεται καὶ ἄπειρος ὁ κανὼν καὶ ἀνέφικται καὶ θύρα τῷ βουλομένῳ, διὰ τοῦ μεγάλου σχήματος ἀποθέσθαι τὴν ἀρχιερωσύνην. Εἰ δὲ τις εἴποι διατί οὐ καλεῖται καὶ ὁ ἀπὸ κοσμικῶν εἰςτελέσας ἀρχιερεὺς, ἔσχε γὰρ ἂν καὶ αὐτὸς καλούμενος τὸ ἀνέγκλητον πρὸς τὰς συνταγὰς, τοῦτο ἤδη φαμέν· πρῶτον μὲν ὅτι οὐ χρὴ πολυπραγμονεῖν τὸν κανόνα, ἀλλὰ στέργειν ἀπαραιτήτως, καὶ τὸν λόγον ἀγνοοῦμεν τῶν γεγραμμένων. Ἐπεὶ οὖν ἐκεῖνο μὲν τοῦ κανόνος ἀποφαινομένου, περὶ δὲ τοῦ μεγάλου σχήματος μηδαμῶς μνησθέντος, στέργειν ὀφείλομεν ἀπολυπραγμόνως, ὅπερ σαφῶς εἴρηκεν. Περὶ οὗ δὲ μὴ εἴρηκεν οὐκ ἀνάγκη βαρύνεσθαι, πλὴν διότι μετὰ τοῦ ἐξηγητῆς τοῦ κανόνος παρὰ τι-

νων ἐτηρήθη μεγαλοσχημήσαντας ἢ ἀργία, παρὰ τινων δὲ οὐ, καὶ ἐξ ἐκείνου, συνήθειά τις ἐς δεῦρο πεπλημελημένη διέβη, διὰ τοῦτο νῦν διεγνώσθη περὶ τοῦ μεγάλου σχήματος ὅπερ ἔφημεν· δεῦτερον δὲ εἰ δεῖ τινὰ καὶ λόγον εἰπεῖν ὅτι ἐκ τοῦ μικροῦ σχήματος καλούμενος εἰς ἀρχιερωσύνην, λύεται τῶν συνταγῶν, οὐ διὰ μόνης τῆς κλήσεως, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἀρχιερατικῆς ἀγιστείας· καὶ δεῖται μόνης τῆς κλήσεως, ὡς ἂν μὴ δόξη αὐθάδης, ἐξ οὗπερ ἐκὼν ἀνεχώρησε καταλόγου, ἑαυτὸν ἀναιδῶς τῷ τοιούτῳ συντάττων συστήματι· καὶ διὰ τοῦτο δίκαιον μὲν αὐτὸν μένειν μὴ καλούμενον, εἰς ἣνπερ εἴλετο τάξιν, ἐξεῖναι δὲ τοῖς ὁμοταγέσιν εἰ βούλονται συντάξαι καὶ πάλιν τῷ ἰδίῳ χορῷ, ὅτι οὐδὲ ἀμαρτήματι δίστησιν αὐτὸν τῆς τούτων κοινωνίας, ἡ μὲν ἢ ἐκούσιος ἀναχώρησις· ὁ γὰρ ἐκ τῶν συνταγῶν δεσμός προέλεται διὰ τοῦ ἀρχιερατικοῦ χαρίσματος, ὁ δὲ ἐκ κοσμικοῦ ἀρχιερεὺς, μοναχὸς γενόμενος, οὐκ ἔτι ἔχει δευτέραν ἀρχιερωσύνην πρὸς λύσιν τῶν συνταγῶν. Ἐκ δὲ μόνης τῆς κλήσεως οὐκ ἔστι τὸ ἱκανὸν εἰς τὴν τούτων λύσιν, καὶ διὰ τοῦτο οὔτε καλεῖται, καὶ στέργειν ἀνάγκη τὴν κάτω πρὸς ἣν ἐχώρησε τάξιν.

ΛΑΕΞ. Ε. ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ

ΚΩΔΙΚΕΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΒΕΛΕΓΡΑΔΩΝ*

Τεύχος ΜΔ'. Μανουήλ Μαλαξοῦ «Νόμιμον» ἤτοι συλλογή, κατ' ἐπιτομήν, θείων καὶ ἱερῶν ἐκκλησιαστικῶν κανόνων καὶ αὐτοκρατορικῶν Νεαρῶν, χρησιμευόντων πρὸς εὐχερῆ διαίτησιν τῶν ἐμπιπτουσῶν ὑποθέσεων· μετὰ πίνακος πρὸς εὗρεσιν ταχίστην τῶν ἀπορουμένων, μετὰ προοιμίου, ἀρχομένου οὕτω «Θησαυρὸς κεκρυμμένος καὶ πηγὴ ἐσφραγισμένη τίς ἢ ὠρέλεια ἐν ἀμφοτέροις; ὡς φησιν ἡ θεία γραφή· τοῦτο οἰδῶς ἐγὼ ὁ εὐτελής ἐβουλήθη κτλ.» σύγκειται δὲ τὸ τεύχος τοῦτο ἐξ ὑπερτριακοσίων φύλλων ἐκ χάρτου καθαρῶς γεγραμμένον ἅπαν τὸ περιεχόμενον.

Τεύχος ΜΕ'. Ἐκ φύλλων μεμβράνης 263 καὶ χάρτου φύλλων 26 ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ κώδικος, ἀργυροδεμένου ὄντος καὶ περιέχοντος τὸ κείμενον τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου· ὕψος τοῦ τεύχους 0,28×0,21. Ἐκάστη σελὶς περιέχει 24 γραμμάς, αἵτινες καθ' ὕψος καλύπτουσι χώρον 0,17 καὶ πλάτος 0,12, ἐν δὲ τοῖς περιθωρίοις εὐρίσκονται τὰ κεφάλαια τοῦ Ἀμμονίου καὶ οἱ κανόνες τοῦ Εὐσεβίου· πρὸ τοῦ κειμένου ἐκάστου Εὐαγγελιστοῦ ὑπάρχει ἡ τούτου

* Συνέχεια ἀπὸ σελ. 15—16.

εικόν, ἐντὸς τετραγώνου ἰσοπλεύρου γεωμετρικοῦ. Τὰ πρόσωπα τῶν Εὐαγγελιστῶν ἐκ τῆς ὑγρασίας ἴσως καὶ τῆς ἀρχαιότητος ἔπαθον μικρὸν ὥς ἐκ τῆς ἐξαλείψεως τῶν χρωμάτων. Ἐν ἀρχῇ τοῦ κώδικος μετὰ δύο φύλλα, διὰ μαύρου χρώματος, ἐν τῇ πρώτῃ σελίδι ἐστὶν ἐξωγραφημένος σταυρὸς μετὰ πολλῆς κομψότητος καὶ φιλοκαλίας ἐπὶ τῆς ὀριζοντίου γραμμῆς τοῦ ὁποῦ ἄνωθεν μὲν ἀναγινώσκονται:

« Σῆμα Μέδοντος καὶ Δεσπότου τῶν ὅλων »
« ἐνθάδε τυπῶν στίφος τρέπω δαιμόνων »

κάτωθεν δὲ ἀναγινώσκονται

« σταυρικὸν ὅπλων Δεσποτικῆς ἰσχύος »
« πόθω τετευχῶς φύλλ' ἀτασθάλων τρέπω »

Τοῦ χειρογράφου προηγούνται εἴκοσι φύλλα ἐκ παπύρου, ἐν οἷς μεταγενεστέρᾳ χεὶρ ἀντεγράψατο τὸ συναξάριον, μεθ' ὃ ἔπονται τρεῖς σελίδες περιέχουσιν τὰ κεφάλαια τῶν ὑποθέσεων τοῦ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίου 68 τὸν ἀριθμὸν· τόσον οἱ κανόνες τοῦ Εὐσεβίου ὅσον καὶ τὰ κεφάλαια τῶν ὑποθέσεων εἰσὶ γεγραμμένα διὰ χρυσοῦς μελάνης. Εἶτα ἔπεται ἡ εἰκὼν τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου ἐπεξεργασμένη διὰ ζωηρῶν καὶ ποικίλων χρωμάτων καὶ χρυσοῦ, κατέχουσα χῶρον ὕψους 0,17, πλάτους 0,13 τοῦ γαλλικοῦ μέτρου· μετ' αὐτὴν ἔπεται τὸ κείμενον τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ αὐτοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου καλύπτον φύλλα 68, τὰ ἐν ἀρχῇ ἐκάστης περικοπῆς ἀρκτικά γράμματά εἰσι κεφαλαῖα γεγραμμένα διὰ χρυσοῦ, τοῦ κειμένου ἡ μελάνη κλίνει εἰς τὸ καστανόχρουν χρῶμα· μετὰ ταῦτα ἔπονται ἐπὶ δύο φύλλων χρυσογεγραμμένα τὰ κεφάλαια τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου καὶ ἡ εἰκὼν αὐτοῦ, μεθ' ἣν ἔπεται τὸ κείμενον τοῦ Εὐαγγελίου· καὶ τὰ μὲν κεφάλαιά εἰσι μὴ, τὸ δὲ κείμενον ἐνασχολεῖ σελίδας 80· εἶτα ἔπονται δύο φύλλα περιέχοντα τὰ κεφάλαια πγ' τὸν ἀριθμὸν, τοῦ ἱεροῦ Λουκᾶ· εἶτα ἡ εἰκὼν αὐτοῦ καὶ μετέπειτα τὸ κείμενον τοῦ Εὐαγγελίου ἐνασχολοῦν φύλλα 74. Μετὰ ταῦτα ἔπονται φύλλα 2 περιέχοντα τὴν ἐννοίαν τῶν κεφαλαίων ἐκάστης περικοπῆς τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ΙΗ' ἀριθμουμένων· μετὰ ταῦτα ἡ εἰκὼν αὐτοῦ καὶ εἶτα τὸ κείμενον τοῦ Εὐαγγελίου, καλύπτον φύλλα 55. Ἐν τέλει τοῦ Εὐαγγελίου «οὐδὲ αὐτὸν οἶμαι τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ γραφόμενα βιβλία. ἀμήν». Ἐπεται δι' ἄλλης χειρὸς μεταγενεστέρως γραφεῖσα ἡ ἐξῆς εἰδής.

« Τὸ παρὸν ἅγιον Εὐαγγέλιον ἐδόθη πρὸς τὴν ἁγίαν Μονὴν τὴν Ἐλεοῦσαν ἥτοι τὴν Νέαν Μονὴν παρὰ τοῦ περιπολήτου θεοῦ τοῦ ἀοιδίου βασιλέως κυροῦ Θεοδώρου Κομνηνοῦ τοῦ Λασκάρεως, Ἰωάννου τοῦ Ἀγγέλου τοῦ μετονομασθέντος διὰ τοῦ ἁγίου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος, Καλλίνικου Μοναχοῦ· καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες τοῦτο εὐχέσθε αὐτὸν διὰ τὸν Κύριον Ἰησοῦν καὶ ὁ Θεὸς ἐλεήσοι ἡμᾶς». Μετέπειτα ἔπονται εὐχαί τινες τῆς λειτουργίας τοῦ Χρυσοστόμου καὶ ὑπογραφή «Ἰωάννης Κύπριος». Ἐν τῷ τέλει δὲ πάντων τούτων διὰ γραψίματος τοῦ ΙΘ' αἰῶνος ἀπαντᾷ ἡ ἐξῆς εἰδής.

« Ὁ πιστεύσας τοῦτο Εὐαγγέλιον καὶ βαπτισθεὶς, κατὰ τὸ κυριακὸν λόγιον, πάντως σωθήσεται· ὁ δὲ πάλιν ἀπιστήσας, ὁ δὴλον ὅτι, κατακριθήσεται. Δεῖ τοίνυν ἡμᾶς τοὺς πιστεύσαντας σπουδάζειν ὅσον τὸ ἐρ' ἡμῖν τὰ ἐν τούτῳ γεγραμμένα ποιῆται ἀκόκως καὶ τελειῶσαι προθύμως· καὶ γὰρ οὐχ οἱ ἀκροαταὶ τοῦ νόμου, ἀλλ' οἱ ποιῆται δικαιωθήσονται. Ἡ πίστις γὰρ ἄνευ τῶν ἔργων νεκρὰ καθέστηκεν, ἀλλ' οὐδὲ τὰ ἔργα τῆς πίστεως δίχα σώζειν δύνανται. Δι' ὃ κατὰ τὸ ρηθὲν, ὥσπερ μνήμη πυρὸς οὐ θερμαίνει τὸ σῶμα, οὕτω καὶ πίστις ἄνευ τῶν ἔργων οὐκ ἐνεργεῖ. Ὅθεν τοὺς βουλομένους σωτηρίας τεύξασθαι καὶ τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν ἀπολαῦσαι χρὴ τὰ ἀμρότερα ἐνστερνίζεσθαι· καὶ πράττειν λογικῶς καὶ λέγειν πρακτικῶς. Ἐρρωσθε οἱ ἀναγινώσκοντες καὶ μνημονεύετε τοῦ ταῦτα ἐγχαράξαντος, οὗ τοῦνομα 20-1-30-30-10-70-200*. Ὁ κώδῃς οὗτος τυγχάνει κτῆμα τῆς ἱερᾶς ἐκκλησίας τῆς Παναγίας τῆς συνοικίας Μαγκαλαιμίου τῆς πόλεως Βερατίου».

(ἔπεται συνέχεια)

† Ὁ Ἀμαθείας ΑΝΘΙΜΟΣ

* Κ-ά-λ-λ-ι-ο-ς.

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ Πατριαρχικοῦ Τυπογραφείου ἀγγέλλει τῷ δημοσίῳ ὅτι ἐν τῷ καταστήματι τούτῳ γίνονται δεκταὶ παραγγελίαι ἐκτυπώσεως βιβλίων, ἐκκλησιαστικῶν μουσικῶν βιβλίων, φυλλαδίων, διπλοτύπων, πινάκων, ἀγγελτηρίων, ἐπισκεπτηρίων καὶ παντὸς εἶδους ἐντύπων εἰς τὴν ἑλληνικὴν, τὴν τουρκικὴν καὶ τὰς λοιπὰς εὐρωπαϊκὰς γλώσσας.

Ὁ ὑπεύθυνος Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

